

**FITXA IDENTIFICATIVA****Dades de l'Assignatura**

Codi	44167
Nom	Pobresa, desigualtat i redistribució
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	3.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2203 - M.U. en Política Econòmica i Economia Pública	Facultat d'Economia	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2203 - M.U. en Política Econòmica i Economia Pública	5 - Economia del sector públic	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
FUENMAYOR FERNANDEZ, AMADEO	110 - Economia Aplicada

RESUM

L'assignatura Pobresa, desigualtat i redistribució aprofundix en l'estudi de la pobresa: mesurament i indicadors, situació en els països del nostre entorn i evolució històrica i principals problemes. També s'estudia la distribució de la renda i la riquesa: els principals indicadors, els impostos com a instruments redistributius i els gastos com a instruments de redistribució. Finalment, en esta assignatura s'analitza l'aplicació de tècniques de microsimulació per al mesurament de la pobresa, la desigualtat, inclosa la perspectiva de gènere, i la redistribució

CONEIXEMENTS PREVIS



Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Al llarg del curs farem un ús intensiu de fulls de càlcul, pel que és convenient tenir coneixements sobre el seu funcionament. També cal tenir coneixements matemàtics bàsics.

COMPETÈNCIES

2203 - M.U. en Política Econòmica i Economia Pública

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Capacitat per a preparar, redactar i exposar en públic informes i projectes sobre política econòmica i economia pública de manera clara i coherent, defensar-los amb rigor i tolerància i respondre satisfactòriament a crítiques sobre els mateixos.
- Desenvolupar la capacitat crítica, impulsar la inquietud i l'interés investigador; buscar, ordenar, analitzar i sintetitzar la informació econòmica, seleccionant aquella que resulta pertinent per a la presa de decisions en política econòmica.
- Desenvolupar la capacitat de treball en equip, coordinació de tasques, lideratge i compromís amb el grup en l'exercici d'activitats d'anàlisi dels problemes econòmics i les seues solucions.
- Prendre decisions tant individuals com col·lectives en la seua labor professional i/o investigadora relacionada amb la resolució de problemes propis de la política econòmica i l'economia pública.
- Integrar les noves tecnologies de la informació i de la comunicació en la seua labor professional i/o investigadora relacionada amb l'anàlisi de la intervenció de l'estat en l'economia.
- Fomentar, en contextos acadèmics i professionals de l'àmbit de la política econòmica, l'avanç tecnològic, social o cultural dins d'una societat basada en el coneixement i en el respecte a: a) els drets fonamentals i d'igualtat d'oportunitats entre hòmens i dones, b) els principis d'igualtat d'oportunitats i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat i c) els valors propis d'una cultura de pau i valors democràtic.



- Distingir els elements que condicionen les relacions entre el sector públic i el sector privat en una economia, analitzant la incidència que el sector públic manté sobre l'activitat econòmica, així com sobre el comportament dels agents.
- Analitzar la presència d'efectes externs en distints àmbits geogràfics, especialment en un entorn globalitzat, així com la necessitat d'actuació a escala nacional i supranacional, categoritzant les interrelacions internacionals que desemboquen en la presència de béns públics globals.
- Aplicar les tècniques d'avaluació d'efecte de tractament en les intervencions públiques, així com l'ús de dades.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

En l'assignatura Pobresa, desigualtat i redistribució al finalitzar el procés d'ensenyança-aprenentatge l'alumnat tindrà un coneixement profund dels principals índexs de mesura de la distribució de la renda i de la pobresa. S'espera també un maneig de la literatura i els instruments econòmics desenrotllats al voltant d'esta problemàtica

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La pobresa al món: indicadors

2. La pobresa i la seua medició

3. Concepte i indicadors de desigualtat

4. Progresivitat i redistribució

**VOLUM DE TREBALL**

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	5,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	15,00	0
Resolució de casos pràctics	10,00	0
TOTAL	75,00	

METODOLOGIA DOCENT

Durant el curs es treballaran els continguts del programa, simultaniejant continguts de tipus teòric amb exercicis i pràctics i es proposaran diverses tasques que l'alumne haurà d'entregar en la forma i data que es detallarà al llarg del curs. Per a això, s'utilitzaran, en cada cas i segons les necessitats, tots els recursos disponibles (pissarra, transparències, canó, ordinador, etc.) que es consideren més adequats per a aconseguir la correcta consecució dels objectius proposats.

De forma general, les classes combinaran la metodologia de lliçó magistral amb el plantejament de problema i pràctiques: D'una banda, el professor destacarà els aspectes fonamentals de cada tema i orientarà l'estudi a través de la bibliografia pertinent, a la que inexcusablement s'ha d'acudir per a completar i aprofundir en la matèria; d'altra banda, les pràctiques consistiran a plantejar exercicis de caràcter empíric, que l'estudiant haurà de resoldre procedint, si és el cas, a la pertinent discussió de la solució. La part pràctica de l'assignatura es desenrotllarà amb full de càlcul, el programa STATA i les tècniques de microsimulació.

Al material docent disponible es podrà accedir des de l'aula virtual, <http://aulavirtual.uv.es>.

AVALUACIÓ

Amb caràcter general el procediment d'avaluació de les competències es realitzarà de la manera següent:

1. Un examen escrit, que podrà constar tant de preguntes teòriques com de problemes i casos reals (suposarà un 50% de la nota final). Haurà de superar-se la qualificació de 5 sobre 10 en esta prova escrita, perquè pugui afegir-se a la resta de la qualificació.



2. Una avaluació de les activitats pràctiques disenrotllades per l'estudiant, a partir de l'elaboració de treballs/memories/pruebas, y/o exposicions orals, amb defensa de les posicions disenrotllades. Per a l'avaluació de les activitats i tasques proposades, estes han de ser entregades en la data i forma que s'estipule per a cada una d'elles.
3. L'avaluació contínua basada en l'assistència a classe i a la resta d'activitats formatives presencials i la participació i implicació en el procés d'ensenyança-aprenentatge.
4. Per a aprovar la matèria serà necessari obtindre una qualificació mínima de 5 sobre 10. Aquells estudiants que no superen l'assignatura en primera convocatòria, tindran l'opció de ser avaluats en segona convocatòria. En la segona convocatòria s'empraran els mateixos criteris d'avaluació i ponderació per matèria i mòdul de la primera convocatòria.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Cowell, Frank A. (2009). Measuring Inequality. Oxford: Oxford University Press.
- Haughton, Jonathan & Khandker, Shahidur R. (2009). Handbook on Poverty and Inequality. Washington D.C.: The World Bank

Complementàries

- Gimeno Ullastres, J. A. (Ed.) (2004), Exclusión social y estado de bienestar. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces.
- Ruiz-Huerta Carbonell, J. (Ed.) (2005), Políticas públicas y distribución de la renta. Bilbao: Fundación BBVA.
- Arriba González de Durana, A. (2009). Rentas mínimas de inserción de las comunidades autónomas: Una visión conjunta de su evolución y alcance. Gestión y Análisis De Políticas Públicas, (2), 81-100.
- Barbier, J. (2012). El destino de la política social en la UE. Evolución del discurso político de la estrategia de Lisboa a Europa 2020. Revista Internacional Del Trabajo, 131(4), 415-441.
- Bandrés Moliné, E. (2014). Desigualdad, redistribución y crecimiento. Cuadernos De Información Económica, (240), 69-78.
- Cantó Sánchez, O. (2013). La capacidad redistributiva del sistema español de prestaciones e impuestos. Papeles De Economía Española, (135), 153-165.
- Fuenmayor, A., Granell, R., Higón, F., & Sanchis, J. A. (2008). Los efectos de la inflación sobre la desigualdad en el IRPF español. Estudios De Economía Aplicada, 26(3), 1-26.
- Fundación Alternativas. (2013). 1er informe sobre la desigualdad en España. Madrid: Fundación Alternativas.



- Fundación FOESSA (Ed.) (2014), VII Informe sobre exclusión y desarrollo social en España. Dirección web: http://www.foessa.es/publicaciones_Info.aspx?Id=379
- Goerlich, F. J., & Villar Notario, A. (2009). Desigualdad y bienestar social: De la teoría a la práctica Fundación BBVA IVIE.
- Kim, K., & Lambert, P. J. (2009). Redistributive effect of U.S. taxes and public transfers, 1994-2004. *Public Finance Review*, 37(1), 3-26.
- Lambert, P. J. (1993). *The distribution and redistribution of income* (2nd ed.). Manchester: Manchester University Press.
- Moreno Márquez, G. (2010). Veinte años de rentas mínimas de inserción autonómicas: El caso vasco dentro del contexto español y europeo. *Revista De Fomento Social*, (259), 471-490.
- Wang, C., Caminada, K., & Goudswaard, K. (2012). El efecto redistributivo de los programas de transferencias sociales y de los impuestos: Un análisis por países. *Revista Internacional De Seguridad Social*, 65(3), 31-54.
- Dominguez, Juana; Martín, Ana M. (2006). Medición de la pobreza: una revisión de los principales indicadores. *Revista de métodos cuantitativos para la economía y la empresa*, nº 2, 27-66.
- Instituto Nacional de Estadística. La pobreza y su medición. Presentación de diversos métodos de obtención de medidas de pobreza. <http://www.ine.es/daco/daco42/sociales/pobreza.pdf>
- Bárcena, Elena (2011) Sobre la medición de la desigualdad. El efecto redistributivo del impuesto lineal. e-pública. *Revista electrónica sobre la enseñanza de la Economía Pública*, nº 8, 1-39.
- Badenes, Nuria (2007). ¿Cómo se mide la pobreza? Ejemplos a partir de una base de datos simulada. e-pública. *Revista electrónica sobre la enseñanza de la Economía Pública*, nº 2, 12-36.